

Sygn. akt: IV U 2001/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2019r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie - IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Rykała - Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2019r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku Wytwórni (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

przy udziale innych stron: J. S., M. S., W. M., M. N., A. P. i B. K.

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania Wytwórni (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 23.10.2018r., nr (...), nr (...), nr (...)

z dnia 24.10.2018r., nr (...), nr (...), nr (...)

I. oddala odwołania.

II. nie obciąża wnioskodawcy Wytwórni (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w D. kosztami zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 2001/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 listopada 2019 r.

Decyzjami z dnia 23 października 2018r. nr (...), nr (...), nr (...) i z dnia 24 października 2018 r. nr (...), nr (...) i nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., powołując się na treść przepisów ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, określił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne dla odpowiednio M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. podlegających ubezpieczeniom jako pracownicy u płatnika składek (...) S.A., za okres od maja 2012 r. do listopada 2013 r. (dla B. K. do grudnia 2013r.).

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w wyniku kontroli przeprowadzonej u płatnika Wytwórni (...) ustalono, że M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. w okresie od 1 maja 2012r. do 30 listopada 2013r. faktycznie świadczyli pracę na rzecz tego płatnika. W związku z powyższym organ rentowy wydał decyzję o podleganiu przez w/w ubezpieczeniom

społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w (...) D.. Decyzje w tym przedmiocie zostały poddane kontroli sądowej i wyrokami z 25 października 2016r., 7 grudnia 2016r., 1 lutego 2017r., 8 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił odwołanie złożone przez płatnika, a Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił wniesione apelacje.

ZUS podał dalej, że w podstawach wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne przyjął wartości opierając się na zgromadzonych w sprawie materiałach i kwotach wykazanych w raportach składanych przez firmy outsourcingowe (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o., gdyż faktycznie pochodziły one od płatnika (...) S.A. Dodał też, że środki przekazane pracownikom określone jako „darowizna” ZUS zakwalifikował jako przychód osiągnięty z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy - wynagrodzenie. Dlatego też kwotę przekazaną tym tytułem pracownikom ubruttwił i przyjął za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w listopadzie 2013 r.

Od powyższych decyzji odwołania złożyła Wytwórnia (...) S.A. z siedzibą w D., wnosząc o ich zmianę i ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia dla M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. za okres od maja 2012r. do listopada 2013r. od kwot wynagrodzenia rzeczywiście wypłaconego w tym okresie ubezpieczonym przez (...) S.A.

Spółka zarzuciła, iż ZUS nieprawidłowo powołał się na dane zawarte w raportach składanych przez (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o., albowiem nie są to dowody dokumentujące wynagrodzenie rzeczywiście otrzymane przez pracowników, że błędnie przyjął iż do dochodu wpływającego na podstawę wymiaru składek za okres od maja 2012 r. do września 2013 r. włączono kwoty wynikające z ubezpieczenia (...) ujmowanego przez firmy outsourcingowe i podkreślała, iż do dnia 30 kwietnia 2012 r. takie ubezpieczenie dla pracowników przez (...) D. nie było opłacane. Stwierdziła również, że błędne jest przyjęcie przez ZUS, że w listopadzie 2013 r. płatnik wypłacił pracownikom środki odpowiadające kwotom netto wynagrodzenia, podczas gdy wypłacone przez (...) D. kwoty stanowiły środki wypłacone tytułem pożyczki udzielonej z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na podstawie umów pożyczki. Odwołujący domagał się zaliczenia składek opłaconych przez firmy outsourcingowe – składek nienależnych, na poczet należności z tytułu składek płatnika. Zauważał przy tym, że organ rentowy nie podał jaka kwota składek została opłacona przez (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o.

W odpowiedzi (...) Oddział w J. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Zarządzeniem z dnia 11.02.2019r. Sąd połączył sprawy z w/w odwołań do łącznego prowadzenia i rozpoznania.

Zawiadomieni o toczącym się postępowaniu M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. nie stawili się na rozprawę i nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzjami wydanymi w dniach 23 i 24 października 2018 r. ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dla M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. za okres od maja 2012r. do listopada 2013r. jako pracownika płatnika składek (...) S.A.

Decyzje powyższe stanowią przedmiot zaskarżenia w sprawie i jednocześnie stanowią konsekwencję wydanych wcześniej przez ZUS decyzji o podleganiu ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zawartej umowy o pracę u płatnika (...) S.A.: z dnia 17 lutego 2014r. nr 148 przez M. S., z dnia 14 lutego 2014r. nr 108 przez M. N., z dnia 14 lutego 2014r. nr 73 przez B. K., z dnia 19 lutego 2014r. nr 113 przez A. P., z dnia 17 lutego 2014r. nr 150 przez J. S. i z dnia 14 lutego 2014r. nr 101 przez W. M.. Odwołania złożone przez płatnika od tych decyzji stały się przedmiotem postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie, który wyrokami z dnia 25 października 2016r. sygn. akt IV U 717/14, z dnia 7 grudnia 2016r. sygn. akt IV U 760/14, z dnia 1 lutego 2017r. sygn. akt IV U 830/14 i z dnia 8 lutego 2016r. sygn. akt IV U 817/14 oddalił je jako bezzasadne. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie odpowiednio orzeczeniami z dnia 4 kwietnia 2018r. sygn. akt III AUa 530/17, z dnia 25 kwietnia 2018 r. sygn. akt III AUa 492/17, z dnia 12 kwietnia 2018r. sygn. akt III AUa 490/17 i sygn. akt III AUa 486/17 oddalił apelacje

wnioskodawcy od wyroków Sądu I instancji. Tym samym w okresie od 1 maja 2012r. do listopada 2013r. odwołującego się należy uznać za pracodawcę i zarazem płatnika składek.

W oparciu o prawomocne rozstrzygnięcie Sądu, ZUS wszczął postępowanie wyjaśniające w przedmiocie ustalenia zaległości w/w z tytułu składek, a następnie w dniach 23 i 24 października 2018 r. wydał zaskarżone w sprawie decyzje.

W okresie od maja 2012 r. do października 2013 r. (płatność za wrzesień 2013 r.) pracownicy, w tym M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. otrzymali wynagrodzenia za pracę. Płace przelewane były za pośrednictwem spółek (...) sp. z o.o. we W. i (...) l. H.+B.+ (...) sp. z o.o. w O.. Zgodnie z zawartymi umowami przez te firmy z wnioskodawcą, po przepracowanym miesiącu przygotowywano listy obecności pracowników i wysyłano je do (...) sp. z o.o. i (...). (...) sp. z o.o. Firmy (...) świadczone usługi wystawiały faktury, którymi obciążały (...) S.A. Wprawdzie firmy outsourcingowe technicznie wypłacały wynagrodzenia pracownikom, ale za zgodą i ze środków przekazanych przez (...) S.A. Przychody pracowników stanowiły podstawę do naliczanych w miesięcznych raportach i deklaracjach składanych do organu rentowego przez wskazane firmy outsourcingowe podstawy wymiaru składek i należności składkowych.

W listopadzie 2013 r., wynagrodzenie za pracę należne za październik 2013 r. nie zostało wypłacone. (...) S.A. podjął decyzję w dniu 8 listopada 2013r. o przekazaniu pracownikom środków, które odpowiadały kwotom netto wynagrodzenia za pracę. Księgowo operacja ta została ujęta jako „darowizna”, natomiast z pracownikami podpisano umowy o udzieleniu pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W umowie zapisano: „w związku z brakiem wypłaty wynagrodzenia za miesiąc październik 2013 r. (...) (...) udziela pomocy finansowej w formie nieoprocentowanej pożyczki”.

W dniach 24 i 26 września 2018r. organ rentowy zawiadomił (...) S.A. o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia podstawy wymiaru składek w okresie spornym dla M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M.. Postępowania zakończyły zaskarżone decyzje. Organ rentowy do ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek dla w/w ubezpieczonych przyjął kwoty wykazane w raportach składanych przez firmy outsourcingowe za okres uzyskanego przychodu z tytułu wynagrodzenia od maja 2012 r. do września 2013 r., za październik 2013 r. przyjęto podstawę zerową, natomiast za listopad 2013 r. jako przychód do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto wypłacone przez (...) S.A. środki po ich ubruttowaniu. Ustalając podstawę wymiaru składek dla ubezpieczonych organ uwzględnił otrzymywane przez nich świadczenia i przerwy w zatrudnieniu.

(dowód: dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dowody z dokumentów zawarte w aktach ubezpieczeniowych w szczególności wyroki Sądu Okręgowego w Rzeszowie o sygn. akt IV U 717/14, IV U 760/14, IV U 830/14 i IV U 817/14 z odwołania (...) S.A. od decyzji stwierdzających podleganie przez M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. ubezpieczeniom społecznym jako pracownikom (...) S.A. Treść i forma powołanych dowodów nie budziły jakichkolwiek wątpliwości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Rozważając zasadność wniesionych przez (...) S.A. odwołań w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że nie ulega wątpliwości, iż przedmiot i zakres postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznacza treść zaskarżonej decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2000 r. II UKN 685/99 Lex nr 50450). W niniejszej sprawie (...) Oddział w J. w dniu 23 i 24 października 2018 r. wydał decyzje, w których ustalał podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne dla M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. i decyzje te stanowiły niejako konsekwencję wcześniejszych decyzji, decyzji ostatecznych, o podleganiu przez w/w ubezpieczeniom z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u tegoż płatnika.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2019r., poz. 300 j.t.) podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia rentowe i emerytalne pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia. W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności

do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zaskórnicami. Ta sama ustawa mówi, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe.

Według natomiast art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510), do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób będących pracownikami, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z następującymi zastrzeżeniami:

- art. 81 ust. 5 w/w ustawy, przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia do kwoty odpowiadającej 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy,

- art. 81 ust. 6 w/w ustawy, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowane przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Obowiązki pracownika i płatnika w zakresie naliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne określają ściśle przepisy prawa. Zgodnie z § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz.1831), dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, zwanym dalej "raportem korygującym" oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, zwanej dalej "deklaracją korygującą", uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Takie raporty są podstawą dla organu rentowego do przyjmowania kwot należnych składek, a wcześniej do wysokości podstawy wymiaru składek na poszczególne ubezpieczenia.

W niniejszej sprawie takie właśnie dane stały się źródłem do ustalenia podstawy wymiaru składek ubezpieczeniowych, a strona odwołująca się nie zdołała skutecznie podważyć ich treści. W podstawach wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne, organ rentowy przyjął wartości opierając się na zgromadzonych w sprawie materiałach i kwotach wykazanych w raportach składanych przez firmę (...) sp. z o.o. i (...) (...), gdyż faktycznie pochodziły one od płatnika (...) S.A. i określały przychody pracowników tej Spółki z tytułu umów o pracę. Firmy te składały raporty o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach za poszczególnych pracowników, natomiast kwoty na wynagrodzenia dla tych osób pochodziły od odwołującego się. W tym kontekście, podnoszona przez odwołującego kwestia uwzględnienia w ustalonych kwotach podstaw wymiaru kwot wynikających z ubezpieczenia (...) ujmowanego przez firmy outsourcingowe nie znajduje uzasadnienia, albowiem organ rentowy był zobligowany uwzględnić wszystkie dane wskazane w przedmiotowych raportach.

Strona odwołująca się zarzuca również, iż niezasadnie ustalono podstawę wymiaru składek za listopad 2013 r. W miesiącu tym, jak zostało w sprawie ustalone, odwołujący przekazał na rzecz ubezpieczonych kwotę odpowiadającą co do wysokości ich wynagrodzeniu netto. Kwota wypłacona przez odwołującego w tym miesiącu została zaksięgowana jako "darowizna" na rzecz ubezpieczonych, natomiast w odwołaniu odwołujący, podnosi, że kwota ta nie stanowiła ani darowizny, ani wynagrodzenia za pracę, lecz że kwotę wypłacił tytułem pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) dla pracowników ówczesnie zatrudnionych przez firmy outsourcingowe. Na poparcie powyższego, odwołujący przedstawił kopię umów pożyczki. Słuszne są podnoszone przez ZUS uwagi, iż wątpliwości budzi już sama treść umowy pożyczki „w związku z brakiem wypłaty wynagrodzenia za miesiąc październik 2013 r. (...) (...) udziela

pomocy finansowej w formie nieoprocentowanej pożyczki”. Bezsprzecznie bowiem środki z Funduszu Świadczeń Socjalnych przeznaczone są na finansowanie działalności socjalnej, a nie na pokrycie wypłat wynagrodzenia. W ocenie Sądu „pożyczka” z ZFŚS dla ubezpieczonego, w rzeczywistości stanowi kwotę postawioną do dyspozycji ubezpieczonego w rozumieniu § 2 ust.6 cyt. wyżej rozporządzenia i stanowiła dla nich wypłatę wynagrodzenia. Wobec takich ustaleń przedmiotową kwotę przekazaną ubezpieczonym M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. w listopadzie 2013r., należało potraktować jako należne ubezpieczonym wynagrodzenie za pracę.

Zdaniem Sądu Okręgowego prawidłowo też w celu ustalenia podstawy wymiaru składek, przekazana ubezpieczonym kwota netto, została „ubruttowiona” i przyjęta za podstawę wymiaru składek dla nich za listopad 2013 r., a to po myśli art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i § 2 ust.6 rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 2017r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W takiej sytuacji należy uznać, że zgłaszane zarzuty są chybione zaś decyzje organu rentowego - prawidłowe, zgodne ze stanem rzeczywistym i wydane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Końcowo zauważyć należy jeszcze, że niezasadne są również zarzuty odwołania dotyczące rozliczenia składek już uiszczonych przez firmy outsourcingowe. Zaskarżone decyzje nie zawierają rozstrzygnięcia organu rentowego w zakresie sposobu rozliczenia składek opłaconych za ubezpieczonych przez firmy (...) Sp. z o.o. we W. i (...) I (...) Sp. z o.o. w O., a jedynie określają wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla M. S., M. N., B. K., A. P., J. S. i W. M. podlegających ubezpieczeniom jako pracownicy u odwołującego się za okres od maja 2012r. do listopada 2013r. Tym samym wysokość zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za ubezpieczonych nie jest objęta zaskarżonymi decyzjami. Kwestia ta oraz związana z nią problematyka ewentualnego rozliczenia już opłaconych składek, może być przedmiotem odrębnego rozstrzygnięcia organu rentowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił złożone w sprawie odwołania jako bezzasadne uznając jednocześnie, że zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 23 i 24 października 2018r. są prawidłowe.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego oparto na treści art. 102 k.p.c. stanowiącego, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd, uwzględniając nakład pracy pełnomocnika ZUS oraz sytuację odwołującego się nie obciążył spółki (...) S.A. kosztami zastępstwa procesowego.

informacje o jednostce